

Nr 29.

Ankom till riksdagens kansli den 8 mars 1921 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ytterligare uppskov med slutförandet av vissa undersökningsarbeten i Kiirunavaara och Gellivare malmberg.

(4:e avd.)

Uti en till riksdagen avlåten, den 21 januari 1921 dagtecknad proposition nr 37, vilken hänvisats till statsutskottets förberedande behandling, har Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen bemyndiga Kungl. Maj:t att, utan hinder av bestämmelserna i det den 18 juli 1913 träffade avtal mellan svenska staten, å ena, samt Loussavaara-Kiirunavaara aktiebolag, aktiebolaget Gellivare malmfält och trafikaktiebolaget Grängesberg-Oxelösund, å andra sidan, ävensom riksdagens i skrivelse den 6 juni 1917, nr 231, meddelade beslut, medgiva, att den i nämnda avtal föreskrivna undersökningen rörande malmernas dimensioner på djupare nivåer inom Kiirunavaara och Gellivare malmberg icke behöver slutföras tidigare än att redogörelse för de vunna resultaten kan föreläggas 1922 års riksdag.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till återropade statsrådsprotokollet.

I skrivelse den 26 maj 1913 (nr 126) bemyndigade riksdagen Kungl. Maj:t att å statens vägnar med Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag, aktiebolaget Gellivare malmfält och trafikaktiebolaget Grängesberg-Oxelösund träffa överenskommelse angående ökad brytning och utfraktning av järnmalm m. m. Riksdagen uppställde emellertid det villkoret, att förstnämnda bolag skulle åtaga sig anordna en genom djupborrningar utförd undersökning rörande malmernas dimensioner på djupare nivåer inom Kiirunavaara och Gellivare malmberg intill en kostnad av högst 500,000 kronor. Avsikten med en dylik undersökning var den, att, då staten hade att träffa sitt avgörande, senast under år

Bihang till riksdagens protokoll 1921. 6 saml. 21 häft. (Nr 29—32.) 1

1930, angående den ytterst betydelsefulla frågan om eventuell inlösen av den halvpårt i de nämnda malmfälten, som vore enskild egendom, utredning i god tid skulle föreligga rörande storleken av de malmtillgångar, om vilkas förvärvande komme att bliva fråga. Undersökningen skulle utföras i överensstämmelse med de anvisningar, som lämnades av en för arbetets övervakande tillsatt nämnd av tre personer, av vilka en skulle utses av Kungl. Maj:t, en av bolaget och en av järnkontoret; och skulle arbetet så bedrivas, att nämndens rapport över de vunna resultaten kunde föreläggas 1919 års riksdag.

År 1917 har sedermera medgivits, att med framläggandet av nyssnämnda rapport finge anstå till 1921 års riksdag.

Den för ändamålet tillsatta undersökningsnämnden har nu anhållit om ytterligare uppskov till den 1 oktober 1921 med slutförandet av sitt uppdrag. Såsom skäl härför har åberopats, att föreliggande tekniska svårigheter för ett tillförlitligt utförande av undersökningarna icke ännu blivit fullständigt övervunna.

*Utskottets
yttrande.*

Under erinran att Kungl. Maj:ts förevarande förslag om ytterligare förlängning av den utsatta tiden för slutförandet av ifrågavarande undersökningar avser att möjliggöra ett säkrare bedömande av den verkliga storleken av den halvpårt uti ovannämnda malmfält, som för närvarande är i enskild ägo men vars inlösen till staten inom en snar framtid skall komma under omprövning, får utskottet hemställa,

att riksdagen må bemyndiga Kungl. Maj:t att, utan hinder av bestämmelserna i det den 18 juli 1913 träffade avtal mellan svenska staten, å ena, samt Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag, aktiebolaget Gellivare malmfält och trafikaktiebolaget Grängesberg-Oxelösund, å andra sidan, ävensom riksdagens i skrivelse den 6 juni 1917, nr 231, meddelade beslut, medgiva, att den i nämnda avtal föreskrivna undersökningen rörande malmernas dimensioner på djupare nivåer inom Kiirunavaara och Gellivare malmborg icke behöver slutföras tidigare än att redogörelse för de vunna resultaten kan föreläggas 1922 års riksdag.

Stockholm den 8 mars 1921.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Närvarande: se under utlåtandet nr 32.